



# VÆRD AT VIDE FOR BIOANALYTIKERSTUDERENDE

OM MØDET MED  
DEN KLINISKE DEL  
AF UDDANNELSEN

# VÆRD AT VIDE om denne pjece

Nu skal du snart ud i laboratoriet og afprøve det, du har lært. På laboratoriet skal du også møde dine fremtidige kolleger.

Tanken bag denne pjece er at inspirere dig som studerende til at få det optimale ud af den kliniske del af din uddannelse ude på laboratorierne.

På baggrund af vores egne erfaringer indeholder pjecen en række gode råd om, hvad der forventes af dig som studerende, og om hvad du selv kan gøre for at få et godt udbytte af den kliniske del af din uddannelse.

Vi vil opfordre dig til også at læse pjecen til bioanalytikerne – den starter på bagsiden af denne pjece.

God læselyst

Hilsner fra Studerendes Udvalg i Danske Bioanalytikere

## Indholdsfortegnelse:

Værd af vide	side
om denne pjece . . . . .	2
om at være studerende på en arbejdsplads . . . . .	3
om ansvar for egen læring. . . . .	4
om skrevne og uskrevne regler . . . . .	5
om dresscode . . . . .	6
om tavshedspligt . . . . .	7
om hvem du kan spørge om hvad. . . . .	8
om mødet med patienten . . . . .	10
om den faglighed, du vil møde på laboratoriet . . . . .	11
om mødet med dine fremtidige kolleger. . . . .	12

**Redaktion:** Danske Bioanalytikere, **Illustrationer:** Per Nuppenau, **Grafisk opsætning:** Michael S. Müller, **Tryk:** AtlasGrafisk ApS, **Udgivet:** Danske Bioanalytikere, Skindergade 45-47, 1., 1159 København K., www.dbio.dk, juni 2019, 3. udgave.  
**Copyright © 2019**

# VÆRD AT VIDE om at være studerende på en arbejdsplads

Laboratorierne er forskellige med alt fra mødetider til omgangstone. Vær derfor opmærksom på - og åben for - forskellighederne, du møder. På den måde kan du få et bedre ophold, hvor du får et fagligt udbytte og samtidig får indsigt i forskellige arbejdspladsers "liv".

Du kommer for at lære, men er på samme tid en del af en arbejdsplads, hvor patienten og laboratoriearbejdet er i fokus. Det betyder, at du som studerende til tider kan opleve, at personalet har for travlt til at give dig den fulde opmærksomhed. Men der er også masser at lære af at være en del af en travl hverdag.

Og husk, at det som studerende er OK at sige fra, hvis du kommer i en situation, hvor du ikke kan eller vil være med – og det uanset om det er fagligt begrundet, eller du synes, situationen er ubehagelig.



# VÆRD AT VIDE om ansvar for egen læring

vis initiativ

engagement giver  
bedre udbytte

nysgerrighed og  
interesse åbner døre

lav dine opgaver til  
tiden

brug det du  
har lært på  
skolen

udfordre din  
underviser

der findes  
ikke dumme  
spørgsmål



# VÆRD AT VIDE om skrevne og uskrevne regler

Fra laboratorium til laboratorium og fra hospital til hospital er der stor forskel på, hvilke regler der er skrevne eller uskrevne.

Skrevne regler er de regler, der er nedskrevet i for eksempel hospitalets personalepolitik.

Uskrevne regler er de regler, som man opfører sig efter, selv om de ikke er nedskrevet. Det er regler, der skal afkodes, fordi de ansatte kender dem oftest uden at tale om dem.

Det er ikke rart at træde ved siden af – spørg derfor din underviser om, hvad der gælder på laboratoriet, du skal starte på.

Her er nogle eksempler på regler, der kan være skrevne eller uskrevne:

- deltager studerende i personalemøder?
- kaffeordning – betaler studerende eller er det OK at tage?
- sygemelding/raskmelding – hvordan og til hvem?
- er der studiefri dage?
- er sociale arrangementer også for studerende?
- telefonpolitik – hvor gør du af din mobil?
- hvilke sko på laboratoriet?
- rygepolitik?
- parfume eller ej?
- pauser – hvor, hvornår og hvor længe?
- brug af Facebook med videre i arbejdstiden?
- hvor meget af dit eget tøj må du have på under kitlen?

# VÆRD AT VIDE om dresscode

På skolen lærer du som studerende blandt andet om sikkerhed og påklædning. Det kan virke modsætningsfyldt for dig, når du på nogle laboratorier kan opleve, at ikke alle regler overholdes. For eksempel lærer du, at du ikke må have neglelak eller fingerringe på, men ser i praksis, at disse regler nogle steder ikke overholdes.

Det er nemt at overtage andres dårlige vaner, men der er naturligvis en god grund til, at reglerne er, som de er.

Tal derfor med din kliniske underviser, hvis du oplever noget, hvor du kommer i tvivl.



Det kunne for eksempel være:

- ringe / håndsmykker
- kort hår / opsat hår / langt, løst hår
- korte ærmer
- træsko / flade sko / høje hæle
- neglelak / kunstige negle
- overfyldte kittellommer
- privat mobiltelefon
- privat tøj
- hygiejne.

# VÆRD AT VIDE om tavshedspligt

Mødet med patienten er oftest positivt, men der kan også være negative oplevelser. Hvis du har haft en ubehagelig oplevelse med en patient, er det en rigtig god ide at tale om situationen med din kliniske underviser eller den bioanalytiker, du er tilknyttet.

Uanset hvad, så har du **ALTID** tavshedspligt om ALT, hvad du får at vide om både prøver og patienter. Det betyder, at du ikke må videregive oplysninger, der kan relateres til specifikke personer og situationer.

Det gælder selvfølgelig også:

- kendte personer
- patienter du kender
- meget specielle patientforløb, der kan genkendes af udenforstående.

Alle har nemlig ret til at blive behandlet uden at skulle tænke på, hvem man kan møde på hospitalet.



# VÆRD AT VIDE om hvem du kan spørge om hvad

## Skole/klinisk koordinator

- ✓ overordnet ansvar for dig gennem studiet
- ✓ tildeling/ændring af praktikplads
- ✓ studie og læringsmål
- ✓ psykisk arbejdsmiljø (stress, mobning mm.)
- ✓ eventuel mulighed for studiebolig tilknyttet hospitalet
- ✓ de fysiske rammer på skolen
- ✓ dit arbejdsmiljø på skolen.

## Klinisk underviser

- ✓ overordnet ansvar for dig på laboratoriet
- ✓ faglige problemstillinger
- ✓ forventningssamtale
- ✓ skrevne og uskrevne regler
- ✓ psykisk arbejdsmiljø (stress, mobning m.m.)
- ✓ ubehagelige patienter (truende, racistiske osv.)
- ✓ etiske dilemmaer.



# VÆRD AT VIDE om hvem du kan spørge om hvad

## Tillidsrepræsentanten, TR

- ✓ spørgsmål om medlemskabet af dbio og for eksempel fagblad og regionale arrangementer, samt legater
- ✓ spørgsmål om rabat på saxo.com, LogBuy, Forbrugsforeningen og forsikringer
- ✓ personlige sager (har tavshedspligt)
- ✓ spørgsmål vedr. ansættelse i studiejob på laboratoriet (løn, timer m.m.)
- ✓ erhvervsansvarsforsikring for studerende
- ✓ tale om problemer på laboratoriet, som du ikke kan tale med andre om
- ✓ psykisk arbejdsmiljø (stress, mobning m.m.)
- ✓ som udgangspunkt kun for medlemmer af Danske Bioanalytikere.

## Arbejdsmiljørepræsentant, AMiR

- ✓ fysisk (ergonomi m.m.), psykisk (stress, mobning m.m.) og kemisk arbejdsmiljø (kemikalier m.m.)
- ✓ brug af handsker og personlige værnemidler
- ✓ affaldssortering og smitsomt prøvemateriale
- ✓ ergonomi
- ✓ stress
- ✓ mobning
- ✓ håndtering af kemikalier
- ✓ brand- og flugtveje.

## Andre

De Studerendes Råd på skolen eller Studerendes Udvalg i Danske Bioanalytikere.

# VÆRD AT VIDE om mødet med patienten

## Omgangstone

Patienten møder mange forskellige personalegrupper i løbet af en dag på hospitalet.

For patientens skyld er det derfor en god ide at:

- udvise respekt for patienten og patientens situation
- præsentere dig med navn, titel og formål hos patienten
- undgå at tale hen over hovedet på patienten - også selv om du er i en oplæringsituation
- holde private samtaler uden for patientens hørevidde
- stikke en finger i jorden og bruge din sunde fornuft.

Husk at prøvemateriale også er en del af patienten og skal behandles forsvarligt og med respekt for patienten bag.

# VÆRD AT VIDE om den faglighed, du vil møde på laboratoriet

På laboratoriet kan du møde en række forskellige faggrupper som for eksempel laboranter, sygeplejerske, sekretærer og læger.

De fleste, du vil møde, er bioanalytikere, som afhængigt af uddannelsestidspunkt har gennemgået forskellige studieordninger af bioanalytikeruddannelsen og efterfølgende har specialiseret sig inden for forskellige områder.

Du kan derfor komme ud for, at nogle bioanalytikere ikke kender til din studieordnings opbygning. Du kan også opleve at møde bioanalytikere, der ikke kan besvare alle dine spørgsmål.

I de tilfælde kan du altid henvende dig til din kliniske underviser med dine ubesvarede spørgsmål.

# VÆRD AT VIDE om mødet med dine fremtidige kolleger

Bioanalytikerne, du møder i den kliniske del af uddannelsen, kan være dine fremtidige kolleger.

Du er derfor i den kliniske del af uddannelsen ambassadør for dig selv og dine fremtidige ansættelsesmuligheder. Derfor kan det være en god ide at deltage aktivt i personalegruppen, være social og forsøge at blive en del af afdelingen.

Det handler om, at du prøver at give et reelt og positivt indtryk af dig selv og dine evner.

Bioanalytikerne, du møder, har uden tvivl en masse forventninger til dig, ligesom du har en masse forventninger til dem. Der er ikke nødvendigvis overensstemmelse mellem disse forventninger.

Forhold dig derfor åbent til, hvad der foregår omkring dig. Der er meget, du kan lære – også ting som du måske ikke lige havde forestillet dig.

# VÆRD AT VIDE om mødet med dine fremtidige kolleger

Det er også vigtigt, at du holder fast i din nysgerrighed og undren over det, som er anderledes, end du havde forventet. For ligesom du kan lære af afdelingen, kan afdelingen også lære af dig gennem dine spørgsmål og dine betragtninger.

Du kommer og ser med nye og friske øjne på tingene, så måske kan du tilføre afdelingen noget nyt?

**HUSK AT.....**



**Bioanalytikereren kan være din  
fremtidige kollega**